

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט
לערעורים אזרחיים

15 מאי 2017

ע"א 62468-06-16 [redacted] נ' [redacted]
[redacted]

לפני כבוד השופטת שבח יהודית, סג"נ, שופט שאול שוחט, שופט יונה אטדגי

[redacted]

המערער

נגד

- 1. [redacted]
- 2. [redacted]
- 3. [redacted]
- 4. [redacted]
- 5. [redacted]
- 6. [redacted]
- 7. [redacted]

המשיבים

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
-

הוכחים:

- עו"ד רויטל הזרביץ - ב"כ המערער
- עו"ד רחלי מנדה - ב"כ משיבים 2-5
- עו"ד אסף גרינבאום - ב"כ משיבים 6-7

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט
 לערעורים אזרחיים**

ע"א 62468-06-16 נ' [redacted] 15 מאי 2017

פסק דין

- 1
2
3
4 .1. בערעור שלפנינו קובל המערער על מיעוט הפיצוי שנפסק לזכותו בגין תאונת העבודה שארעה לו
5 ביום 25.8.2004.
6
7 .2. לאור הפערים בין שתי חוות הדעת הרפואיות שהוגשו לבית משפט קמא על ידי בעלי הדין (פרופ'
8 משה סלעי – מטעם המערער, וד"ר גד ביאליק – מטעם המשיבים), מינה בית משפט קמא כמומחה
9 מטעמו את האורתופד ד"ר יוסף לאו, שבתוות דעתו מחודש מרץ 2013 העריך את נכותו הרפואית
10 המשוקללת של המערער ב – 30% לצמיתות כדלקמן: 20% בגין חיבור גרוע של שבר מרוסק במפרק
11 ירך ימין; 5% בגין "צלוקת מכערת ומכאיבה" ברכס האגן הימני; ו- 6% נוספים בגין הצורך "להפעיל
12 תקנה 15 במחציתו".
13 בעלי הדין לא זימנו לחקירה את המומחה מטעם בית המשפט, אף לא שלחו לו שאלות הבהרה.
14 בעלי הדין אף לא זימנו לחקירה את המומחים מטעמם.
15
16 .3. בפסק דינו, קבע בית משפט קמא בפרק הנושא את הכותרת "הנכות הרפואית" כי "המומחים
17 לא נחקרו, וחוות דעתו של המומחה מטעם בית-המשפט שהעריך כי הנכות היא בשיעור 30% לא
18 נסתרה"; בית משפט קמא הוסיף ונתן דעתו לשיעור הנכות התפקודית אותה העמיד על שיעור זהה לנכות
19 הרפואית; קבע את בסיס שכרו של המערער אלמלא התאונה ב – 7,000 ₪ נכון ליום מתן פסק הדין,
20 ופסק לזכותו את הסכומים הבאים:
21	הפסד השתכרות לעבר	₪ 319,379
22	הפסד השתכרות לעתיד	₪ 572,997
23	הפסדי פנסיה	₪ 107,082
24	עזרת הזולת	₪ 77,800
25	הוצאות רפואיות	₪ 10,000
26	ניידות	₪ 35,000
27	כאב וסבל	₪ 150,000
28	סה"כ:	₪ 1,272,238
- 29 לאחר שניכה מהסכום לעיל את ערכם המהוון של הקצבאות שקיבל ומקבל המערער מהמוסד לביטוח
30 לאומי (862,381 ₪), פסק לזכותו פיצוי בסך 409,867 ₪ בתוספת שכר טרחת עו"ד והוצאות המשפט.

**בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט
לערעורים אזרחיים**

15 מאי 2017

ע"א 62468-06-16 נ' [REDACTED]
[REDACTED]

- 1
- 2 4. ב"כ המערער מלינה על כל קביעותיו של בית משפט קמא, ועל מיעוט הפיזי בכל רכיב ורכיב של
- 3 ראשי הנזק. בדיון לפנינו מיקדה ב"כ המערער, ונכון עשתה, את הדיון בשיעור הנכות התפקודית שנקבע
- 4 על ידי בית משפט קמא ובבסיס השכר.
- 5
- 6 5. מצאנו לנכון כי בהשגותיה של ב"כ המערער באשר לשיעור הנכות התפקודית שנקבע על ידי בית
- 7 משפט קמא - יש מש. ונמק.
- 8 מהנוסח המילולי של חוות הדעת מטעם ד"ר לאו אכן עולה לכאורה שהתוספת בשיעור 6% הוענקה על
- 9 ידו בשל הפעלת תקנה 15. עם זאת, יש להבין לטעמנו מהסיפא של חוות הדעת כי התוספת הוענקה על
- 10 ידי המומחה בגין סיכויי החמרה הנתבטאים לדבריו בכך ש"הצילומים העדכניים שבוצעו כ-9 שנים
- 11 לאחר התאונה הנדונה כבר מראים שינויים ניכרים התחלתיים. הסבירות להחמרה נוספת
- 12 משמעותית ב-9 שנים הבאות הינה גבוהה, ויגרום לדיון על ביצוע 'ניתוחי הצלה' כגון קיבוע של הברך
- 13 (ארטרודזיס), או החלפת הברך על ידי פרוטזה". המומחה אף הוסיף שגם ניתוחי הצלה אלה אינם
- 14 מהווים פתרון הולם לטווח ארוך וכי יהיה צורך בניתוחים נוספים בעתיד, וכדבריו: "קיבוע של הברך גורר
- 15 תוספת של נכות עקב קיצור וכאבים במפרקים סמוכים"(ההדגש בקו של הח"מ).
- 16 משכך, יש להתבונן על הנכות הרפואית הכוללת שנקבעה על ידי המומחה מטעם בית המשפט כמתבטאת
- 17 ב-30% לצמיתות, כפי שקבע בית משפט קמא בסעיף 27 לפסק דינו: "המומחים לא נחקרו, וחוות
- 18 דעתו של המומחה מטעם בית-המשפט שהעריך כי הנכות היא בשיעור 30% לא נסתרה".
- 19
- 20 6. ובאשר לנכות התפקודית:
- 21 בסעיף 30 לפסק דינו סקר בית משפט קמא את השפעת הנכות הרפואית על תפקודו של המערער וקבע
- 22 כי "הנכות האורתופדית היא משמעותית והשפעה על התובע הספציפי גדולה... מכאן שהפגיעה
- 23 תקשה עליו מאד להשתלב בשוק העבודה ולשמור על מקום עבודתו לאורך זמן. קשיים אלה רק
- 24 יחריפו עם השנים שכן להערכת המומחה מצב הרגל צפוי להחמיר. המסקנה היא שלנכות יש השפעה
- 25 תפקודית משמעותית.
- 26 הגם שבסעיף 31 לפסק דינו ציין בית משפט קמא כי "שוכנעתי כי הנכות התפקודית גבוהה מן הנכות
- 27 הרפואית", אף חזר והדגיש את ה"קשיים המשמעותיים ביותר להשתלב בשוק העבודה ובהתחשב
- 28 בהחמרה הצפויה במצבו" - העמיד את שיעור הנכות התפקודית על 30% בלבד, כפי שיעורה של
- 29 הנכות הרפואית.
- 30

לערעורים אזרחיים

15 מאי 2017

ע"א 62468-06-16 נ' [REDACTED]

- 1 הנה כי כן, בבואו לקבוע את שיעור הנכות התפקודית סטה בית המשפט מקביעתו הקודמת לפיה
 2 מתבטאת שיעור הנכות הרפואית ב- 30% והתבונן על הנכות הרפואית ככזו המתבטאת ב- 20% בלבד
 3 בגין הנכות הקשורה לפגיעה האורתופדית בברך.
 4 עניין זה מחייב תיקון.
 5
- 6 7. אמנם, הערכת מידת תפקודו של הניזוק היא, לפי דרך המלך "מסוג הדברים הנמצאים בליבת
 7 שיקול הדעת של הערכאה הדיונית" (ע"א 438/14 פלוני נ' המאגר הישראלי לביטוח רכב (הפול)).
 8 אלא שבענייננו בשים לב לנתוני פגיעתו של המערער כמפורט בחוות הדעת ובסעיפים 30-31 לפסק דינו
 9 של בית משפט קמא (הנכות בברך, הצלקת הראישה והמכאיבה, סיכויי ההחמרה והצורך בנייתוחים
 10 בעתיד), ובשים לב לפסיקה המאבחנת בין נכות רפואית לבין נכות תפקודית והשפעתה על הגריעה משכר,
 11 אנו סבורים כי קביעת בית משפט קמא בכל הנוגע לשיעור הנכות התפקודית מחייבת התערבות על דרך
 12 הגדלתו. אנו ממעידים אפוא את שיעור הנכות התפקודית על 40% לצמיתות.
 13
- 14 8. לא מצאנו לנכון להתערב בקביעתו של בית משפט קמא בכל הנוגע לבסיס השכר. המערער
 15 נפגע אמנם בהיותו קטין ועת טרם "כתב את סיפור חייו", דבר שהצדיק לכאורה להעמיד את בסיס השכר
 16 על השכר הממוצע במשק. אולם בהינתן שבעת שמיעת הראיות ומתן פסק הדין כבר חלפו 12 שנים מאז
 17 קרות התאונה מתוכן, וכפי שהוכח, עבד התובע רק חודש אחד בלבד במהלך 10 שנים תמימות, הרי
 18 רשאי היה בית משפט קמא להסיק מכך כי לא היה למערער סיכוי להשתכר, אף לולא התאונה, את השכר
 19 הממוצע במשק. מדובר בממצא עובדתי הנסמך בין היתר על התרשמות בלתי אמצעית מעדויות שאין זו
 20 דרכה של ערכאת הערעור להתערב בו.
 21
- 22 9. שינוי שיעור הנכות התפקודית על דרך העמדתה על 40% מחייב עריכת תיקון בסכומי הפיצוי
 23 שנפסקו למערער בגין הפסדי השתכרות בעבר במהלך "התקופה השנייה", שהחישוב לגביה נערך לפי
 24 30%. לא מצאנו שיש לתקן את החישוב שנעשה ביחס לתקופת אי הכושר "הראשונה" משזה נעשה לפי
 25 הפסד מלא של השכר עובר לתאונה, אף לא את החישוב ביחס ל"תקופה השלישית" בה עבד המערער
 26 בינות ביתן, משהפיצוי חושב לפי בסיס השכר הרעיוני תוך הפחתת השכר שהשתכר בפועל.
 27 כן יש לתקן את הפיצוי בגין הפסד השתכרות לעתיד.
 28 תוספת הפיצוי המתבקשת בגין הפסד השתכרות בעבר ובעתיד, תוך חוספת החלק היחסי בגין הפסדי
 29 פנסיה, מסתכמת בסך של 300,000 ₪.
 30

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט

ועו עו יג אור חיים

15 מאי 2017

ע"א 62468-06-16 נ' [redacted]

1 לא מצאנו לנכון להתערב ביתר רכיבי הפיצוי משאינם חורגים ממתחם הסבירות, ומשאין זו דרכה של
2 ערכאת הערעור לנהל את הדיון על דרך שמיעה מחדש.
3

4 10. התוצאה:

5
6 הערעור מתקבל.
7 לסכום הפיצוי שנפסק על ידי בית משפט קמא יתווסף סך של 300,000 ₪ בתוספת שכ"ט עו"ד בשיעור
8 20% ובתוספת מע"מ.
9 העירבון שהפקיד המערער יושב לו באמצעות בא כוחו.
10

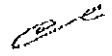
11 <#10#>

12 ניתן היום י"ט אייר תשע"ז, 15/05/2017 בהעדר הצדדים.
13

14

יונה אסדגי, שופט

15

שאול שוחט, שופט

16

יהודית שבח, שופטת, אב"ד

חוקלד על ידי רוני טימן